

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VIII. Disputatur utrum in Psalm. 95. 10. genuina sit scriptura haec,
Dominus regnavit à ligno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

uno consensu recepta sint. Facile itaque satisfacimus Hieronymo quarenti: *Si quis non recipit, det testimonium de quo sanctarum Scripturarum loco Johannes ista protulerit, & cum non repererit, cogetur ingratias suscipere veritatem.* Protulisse ista Johannem ex Zachariae duodecimo capite, juxta Septuaginta Senum interpretationem, respondemus. Scio notasse alibi Hieronymum, Apostolos & Evangelistas Ebraicum sequi potius Veteris Testamenti exemplar, quam Interpretes Septuaginta, si quando hi discrepent ab Ebraicis. At nos id semper ab iis factum negamus; imo vero contrarium saepe observavimus, & rarissime Ebraicis eos hasisse possumus asseverare. Plurimis id exemplis probare possemus, si ea res ageretur. Quamobrem de Graeca interpretatione sic ad Hieronymum scribit Augustinus: *Non parvum pondus habet illa, quae sic meruit defamari, & qua usus Apostolos non tantum res ipsa indicat, sed etiam te attestatum esse memini.* Haec erat *καὶνὴ* Editio, quae cum varias passim esset depravationes, in aliquibus Ebraicae veritati consentiebat, dissentiebat in aliis. Hinc factum est, ut cum Evangelistae & Apostoli *καὶνὴ* affectarentur, tantum consonarent Ebraicis, quantum iisdem *καὶνὴ* consonabat. Cum vero postmodum Origenes, alique deinde Interpretationem Septuaginta Senum emendassent, novae prodierunt editiones; quarum aliae magis, minus aliae Ebraicis consentiebant. Ergo Hieronymus, alique recentiores, deprompta in Novo Testamento testimonia exigentes ad sua Septuaginta Seniorum Editionis exemplaria, *καὶνὴ* nimirum, ut videtur, quippe frequenti usu ab omnibus teri solita, si quando ab iis discrepare, Ebraicis vero consentire illa notassent, ex Ebraico arcessita ea ab Evangelistis & Apostolis opinati sunt. Velut hanc clausulam ex Zacharia à Johanne prolatam, ab Ebraicis manasse censet Hieronymus, cum ex *καὶνὴ* profecta videatur. Demus tamen, ita scripsisse Septuaginta Interpretes, quemadmodum hodierni codices habent, *ἀντὶ ὧν κηρύσσονται*, non obscure haec erit contumeliarum Christi Jesu significatio, cum ludibrio ac derisui Judaeis habitus est. Ita quidem loci hujus sententiam exponit Hieronymus. At vero vulgatam scriptionem secutus est Aquila, vertit enim, *ὅτι ἔκλειψαν*. Secutus est & Theodotion, qui habet, *ὅτι ἐκλείψαντες*, & Symmachus, cujus haec est interpretatio, *ἐκλείψαντες ἐκ τῆς ἐκείνου*.

in Marc.
Iren. libr. 1.
Euseb. Hist.
libr. 3, cap. 24.
& libr. 5, cap. 8.
Hieron. De
Script. Eccl. in
Luca.
Hier. in Zach.
12, 10.
Hier. Proem.
in libr. 17, &
16, 15a, & Praef.
in Efd. &
Nehem.

VII. Nec incastigatam praeterire sinam, quam dedit Grotius, oraculi hujus expositionem. Praefert ille quidem interpretationem vulgatam: *Et aspicient ad me, quem confixerunt.* At alium inde sensum elicit, ac vulgo fit: *Nam confingere*, inquit, *Deum dicuntur, qui eum probris laceffunt*: quo commento splendidam supplicii Jesu Christi praedictionem obtundit. Ego vero vocabulum *קָרַךְ*, hac significatione nusquam usurpari aio; neque hic apud Zachariam ullo modo pati connexionem sequentium, ut in eum sensum trahi possit. Nam quid sibi velle dicamus ingentem planctum & lamenta, quibus futurum praedicat, ut Judaeorum familiae prosequantur eum qui fuit confixus? Cuilibet attento pater, lessum in defuncti alicujus funere habitum describi; *Et aspicient ad me quem confixerunt; & plangent eum planctu quasi super unigenitum; & dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti.* Nec sibi constat Grotius; nam septimum comma capitis primi Apocalypseo, quod Zachariani illius germanum est, mala Ecclesiae illata notare censet. At res profecto diversa sunt, Deum convitiis proferendere, & Ecclesiae mala inferre. Quae opinionum levitas, earumdem vanitatem arguit.

Secundum
argumentum.
Grot. in Zach.
12, 10, & Job.
19, 37.

VIII. Non abs re erit celeberrimum repetere Psalmi nonagesimi quinti comma, multis controversiis agitata; quo, si integrum esse constaret, supplicium Christi clarissime praedicat fatendum esset: *Dicite in gentibus, quia Dominus regnavit à ligno.* Postrema haec verba à Judaeis fuisse inducta & oblitterata queritur Justinus adversus Tryphonem. Eadem representant vetustiores Latini Patres, Tertullianus, Arnobius, Lactantius, alii; & prisci item codices nonnulli. Sed tamen cum tale nihil extet, vel in exemplaribus Ebraicis, vel in Thargum, vel in Interpretibus exoticis; neque ea agnoscat Symmachus, aut Theodoretus, aut alii, nullum in hoc testimonio caussae nostrae firmamentum collocabimus. In quo quam bona fide, quamque moderate agamus, Adversarii possunt agnoscere.

Disputatur
utrum in
Psalm. 95.
10. genuina
sit scriptura
haec, Domi-
nus regnavit
à ligno.

CAPUT CXXVIII.

Jesus inter duos latrones cruci suffigitur.

ISA. 53. 12. Ideo dispertiam ei plurimos, MATTH. 27. 38. Tunc crucifixi sunt cum & sortium dividit spolia, pro eo quod tradi- | eo duo latrones, unus à dextris, & unus à